

การศึกษาเปรียบเทียบหาความชุกของโรคทริปปาโนโซมในโคนม
ของจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน
โดยวิธีฮีมาโตคริตเซนติฟูเกชัน และวิธีการดแอกกลูตินเนชัน

วีระวรรณ ดิวงันทร¹, ขวัญชาย เครือสุคนธ์¹

บทคัดย่อ

ทำการศึกษาฟาร์มโคนมที่เลี้ยงแบบผูกยืนโรงตลอดจำนวน 46 ฟาร์มในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยมีจำนวนโคนมรวมทั้งสิ้น 743 ตัว เพื่อศึกษาหาความชุกของโรคทริปปาโนโซมในช่วงเดือนตุลาคม 2546 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2547 และเปรียบเทียบความชุกที่ได้จากการตรวจโดยวิธีฮีมาโตคริตเซนติฟูเกชันและความชุกของโรคที่ได้จากการตรวจโดยวิธีการดแอกกลูตินเนชัน ผลการศึกษาพบว่า ความชุกของโรคทริปปาโนโซมโดยวิธีฮีมาโตคริตเซนติฟูเกชัน เท่ากับ 1.21 เปอร์เซ็นต์ และความชุกของโรคโดยวิธีการดแอกกลูตินเนชันเท่ากับ 42.35 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของวิธีการตรวจวินิจฉัยโรคทริปปาโนโซมโดยวิธีฮีมาโตคริตเซนติฟูเกชันและวิธีการดแอกกลูตินเนชันพบว่า ทั้งสองวิธีมีความสอดคล้องกันทางสถิติเพียงเล็กน้อย ($kappa = 0.05$)

คำสำคัญ : ความชุก โรคทริปปาโนโซม โคนม เชียงใหม่ ลำพูน วิธีฮีมาโตคริตเซนติฟูเกชัน วิธีการดแอกกลูตินเนชัน

¹ สาขาวิชาคลินิกสัตว์เคี้ยวเอื้อง คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Comparative Study on Prevalence of Trypanosomosis of Dairy Cattle
in Chiang Mai and Lam Phun Provinces Diagnosed by
Hematocrit Centrifugation method and Card Agglutination test

Weerawan Tiwananthagorn¹, Khwanchai Kreausukon¹

Abstract

The forty six zero-grazing dairy farms with 743 dairy cattle in Chiang Mai and Lam Phun provinces were selected in order to determine the prevalence of trypanosomosis during October 2003 to February 2004. Besides, Comparison the prevalence between the disease diagnosed by Hematocrit Centrifugation method and Card Agglutination test was statistically estimated. The results indicated that the parasitological prevalence was 1.21%; on the other hand, the seroprevalence of trypanosomosis was 42.35%. Statistical expected agreement by chance was calculated and the result showed that there was slight agreement between Hematocrit Centrifugation method and Card Agglutination test ($\kappa = 0.05$).

Keywords : Prevalence, Trypanosomosis, Dairy Cattle, Chiang Mai, Lam Phun, Hematocrit Centrifugation method, Card Agglutination technique

---

¹ Clinic of Ruminant, Faculty of Veterinary Medicine, Chiang Mai University